

تبیین مقام و شانیت حضرت خدیجه (س) به زبان ساده.

خدیجه دختر خُوَیْد (متولد: ۶۸ قبل از هجرت_ وفات ۳ قبل از هجرت در سن ۶۴ سالگی) نخستین همسر پیامبر اسلام(ص)، مادر فاطمه و اولین زن ایمان آورنده به اسلام است. خدیجه در سال ۶۸ قبل از هجرت در مکه متولد شد. از القاب او در زمان جاهلیت «الطاهره» و «سیده قریش» بود.

خانواده:

خوید پدر خدیجه از قبیله قریش بود و پیش از اسلام نیز از یکتا پرستان بزرگ مکه به شمار می آمد که دارای جایگاه اجتماعی بالایی بود.

پس حضرت خدیجه(س) در خانواده ای یکتاپرست و دارای جایگاه اجتماعی چشم به جهان گشود.

سن حضرت خدیجه :

آنچه که شایع است در بین اکثر مردم چنین است که خدیجه(س) در سن ۴۰ سالگی با پیامبر ازدواج نمودند و قبل از آن دو بار ازدواج کرده بود اما تعدادی از محققین شیعه از جمله مرحوم آیت الله سید جعفر مرتضی عاملی بر این عقیده اند که

خدیجه(س) قبل از پیامبر(س) با کسی ازدواج نکرده بود و اولین و تنها ازدواج او، ازدواج با پیامبر اکرم (ص) بود، که این گفته با بسیاری از ادله و اقوال تاریخی سازگاری دارد که مجال بحث از آنها در حیطه این نوشته نمیباشد اما به صورت خلاصه بگوییم که: حضرت محمد(ص) در ۲۵ سالگی با خدیجه ازدواج کرد. گفته می شود که خدیجه در آن موقع ۴۰ سال داشت ولی با توجه به حمل حضرت فاطمه(س) و تاریخ تولد او که در سال پنجم بعثت می باشد خدیجه (س) می بایست در شصت سالگی وضع حمل کرده باشد و اینکار در این سن بعید بنظر می رسد، از این رو اقوال دیگر همچون ۲۵ یا ۲۸ سال، که در بسیاری از کتابهای تاریخی ذکر شده، معقول تر است. با استناد به منابعی همچون بیهقی (از علمای بزرگ اهل سنت)، ابن عماد حنبلی، حاکم نیشابوری، ابن اسحاق، بلاذری و تعداد زیادی از علما و مورخین، سن خدیجه(س) به هنگام ازدواج را حدود ۲۵ تا ۲۸ سال دانسته اند.

ازدواج:

خدیجه(س) دختری بود از خانواده ای والا مقام و دارای جایگاه اجتماعی و همچنین دارای ثروت و جمال و حیا، از ثروت خدیجه در تاریخ آمده است که کاروان تجاری خدیجه از کل کاروان تجاری قریش بزرگتر بود.

دختری ثروتمند؛ دارای جمال و زیبایی، دارای حیا و خوشنامی؛ از خانواده ای دارای جایگاه اجتماعی، در نتیجه، خواستگاران

بسیار زیادی داشت و تمامی بزرگان قریش از خدیجه(س) خواستگاری کرده بودند و به همه آنان جواب رد داده بود، در بین قریش سوال بود، (که خدیجه تمام مردان هم شان و هم ثروت خود را رد کرده است پس با چه کسی میخواهد ازدواج کند؟؟)

ازدواج :

خدیجه(س) انسانی فهیم و با کمالات بود و از آنجا که یکتاپرست بود و از پیروان دین حضرت ابراهیم بود، بی شک به دنبال همسری بود که با شان دین و عقیده او همسو باشد و علاقه ای به بزرگان بت پرست قریش نداشت.

خدیجه(س) دارای پسر عمویی مسن بود که به گفته کتب تاریخی، کشیش دین مسیحیت بود و ورقه بن نوفل نام داشت، ورقه بن نوفل در مورد منجی و پیامبر آخر الزمان با خدیجه(س) سخن گفته بود و از نشانه های ظهور آخرین پیامبر را بر اساس کتاب انجیل به خدیجه(س) داده بود، از سوی دیگر، پیامبر اسلام(ص) بخاطر درستکاری و امانتداری در کاروان خدیجه(س) مشغول به تجارت بود و سرمایه آن حضرت در اختیار پیامبر(س) برای تجارت قرار گرفته بود، از یک سو خدیجه زمان را با آنچه که در انجیل آمده بود زمان ظهور آخرین پیامبر الهی میدانست و از سوی دیگر به دنبال یافتن پیامبری بود که در انجیل به آن بشارت داده شده بود.....

یافتن نشانه های پیامبری در وجود حضرت محمد(ص):

کاروان بزرگ تجاری خدیجه(س) در اختیار مردی بود که به امانتداری و درستکاری در بین تمام قریش معروف بود، مردی که نه سواد داشت و نه ثروتی، اما آنچه که آنرا از سایرین متمایز میکرد تا خدیجه(س) کاروان تجاری خود را به او بسپارد، شهرت به امانتداری و درستکاری بود به حدی که به او لقب (امین) داده بودند، یعنی امانتدار.

سایر افراد کاروان اخبار کاروان را به خدیجه(س) میرساندند، و او بیشتر از همیشه به درستکاری و امانتداری حضرت محمد(ص) ایمان می آورد.

روزی برای خدیجه(س) خبر آوردند که در یکی از سفرهای تجارتی، شخصی که طرف معامله بوده، پیامبر را به بت های قریش(لات و منات و عزی) قسم داده است و پیامبر در جواب اظهار بی ارزشی و بی اعتقادی خود نسبت به بت ها را ابراز کرده، در اینجا بود که خدیجه(س) به کمک پسر عموی خود ورقه بن نوفل، نشانه های آخرین پیامبر الهی را به حضرت محمد(ص) تطبیق دادند و دانستند که حضرت محمد(ص) همان آخرین پیامبر الهی است که انجیل بشارت داده.

اعتقاد راسخ، یکتا ورستی و ایمان خدیجه(س) موجب شد که خود او به حضرت محمد(ص) پیشنهاد ازدواج بدهد.

واکنش قریش بعد از ازدواج:

بزرگان قریش که همگی از خدیجه(س) خواستگاری کرده بودند و پاسخ منفی شنیده بودند و وقتی دیدند که خدیجه(س) ، با پیامبر ازدواج کرده است، شروع به سرزنش آن حضرت کردند که (با مردی بدون ثروت و سرمایه ازدواج کرده ای؟؟؟؟) که همین مطلب خود یکی از ادله ای است که دلالت بر این دارد خدیجه(س) نه چهل ساله بوده است و نه دو بار قبلا ازدواج کرده است، زیرا اگر چنین میبود، دیگر کتاب های تاریخی نقل نمیکردند که قریش خدیجه را سرزنش کرده است و بعضی از زنان از دور خدیجه رفته اند که با پیامبر ازدواج کرده، زیرا اگر خدیجه(س) زنی چهل ساله و بیوه بود، ازدواج او با مردی جوان و زیبا و درستکار، نه اینکه جای سرزنش نداشت، بلکه جای تشویق و تبریک داشت.

خدیجه مظلومه تاریخ:

حضرت خدیجه(س) مظلومه تاریخ بود زیرا با تمام سختی ها و مشقت ها در کنار پیامبر ایستاد و نه فقط از قسمتی از اموال، بلکه از تمام اموال و ثروت و رفاه خود برای پیامبر و اسلام گذشت.

سالهای سال در سختی ها کنار پیامبر(ص) بود از شعب ابی طالب و تحریم ها و گرسنگی هایش تا تهدید ها و کنایه ها و دشنام های بت پرستان به پیامبر(ص).

آسودگی و آرامش نسبی از زمانی به سراغ پیامبر(ص) و مسلمانان آمد و دیگر تهدید ها رفته بود و جای خودش را به

احترام داده بود؛ تحریم ها رفته بود و جای خودش را به سروری و حکومت داری داده بود، که پیامبر و مسلمانان در مدینه بود ساکن شده بودند و دیگر خدیجه(س) در بین مسلمانان نبود و وفات کرده بود.

خدیجه مظهر همسر داری، عشق، وفاداری، جهاد، و صبر بود.

چند نکته در مورد حضرت خدیجه(س)

بر اساس کتب های معتبر تاریخی و ادله و شواهد و همچنین نقل های تاریخی، چند نکته یادآوری و ذکر می‌گردد که قابل تامل است:

الف: سن حضرت خدیجه که بین ۲۵ تا ۲۸ سال در زمان ازدواج با پیامبر نقل شده است.

ب: خدیجه تا قبل از پیامبر(ص) هیچ ازدواج دیگه ای نکرده بودند و مصداق بارز (ارحام المطهره _ رحم های پاکیزه) بودند که در زیارت وارث آمده است.

ج: تا زمان وفات خدیجه(س) ، پیامبر اسلام هیچ همسر دیگری اختیار نکردند و بسیار خدیجه را دوست داشتند.

د: میزان علاقه پیامبر(ص) به حضرت خدیجه(س) به حدی بوده است که حتی با وجود اینکه خدیجه وفات کرده بود اما همسران پیامبر به خدیجه حسد می‌ورزیدند.

حسام سعیدی گراغانی _ کارشناس مذهبی

